

M. PIRC:

Zakaj je Tonček moral hoditi po berglah.

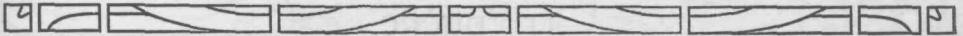
onček je bil sin imovitega trgovca in župana v trgu K. pod Jelovco na Gorenjskem. Brezskrbno so mu tekla mladostna leta; vedno je imel množico malih prijateljev in prijateljic okolo sebe, in vsak dan so se igrali kako novo igro. Poleti jim je bila največja zabava, če so se vozili z majhnim vozičkom po gladki cesti in se igrali »železnico«, pozimi pa so se sankali po poti, ki je držala od male romarske cerkvice po hribu navzdol v trg.

Veličasten je bil pogled od cerkvice proti snežnobelemu Stolu. Pa kaj so bile mari malim razposajencem prelepe gorenjske planine! Še pogledali jih niso! Komaj so prisopihali s svojimi sankami do cerkvice, pa so se zopet obrnili, sedli na sanke, in že je šlo po precej padajoči poti navzdol. Sankališče je bilo dolgo kakih 800 metrov. Nevarnosti spotoma pravzaprav ni bilo nobene; če so jo sredi pota dobro zavili mimo znamenja, potem je šlo vse prav; kdor pa tega ni znal, no, ta se je pa malo posvalkal po snegu, in v par trenutkih ga je neslo že zopet dalje. Drugače pa je bilo, kdor se ni mogel zaradi hitrega teka ustaviti na koncu sankališča; tam je namreč križala sankališče glavna tržka cesta, poleg katere je tekel majhen potok. Res so bile poleg ceste močne rante, a občinski možje so jih postavili le zato, da bi ne zavozili konji v potok, na to pa niso mislili, da se bodo sankali pozimi naši paglavčki na brzih sankah naravnost proti potoku.

Pa pozabljivost občinskih mož so mali sankarji kmalu spoznali in kadar so pridržali v najhujšem diru od cerkvice do glavne ceste, tedaj so se nagnili v stran — in vsak se je skopal rajši v snegu nego v potoku. Tončku pa je vendar nekoč izpodletelo. Kakor blisk je švignil preko ceste — in pod ranto v potok. Joj, kako je zeblo! Nevarnosti, da bi utonil, ni bilo, ker je bil potok premajhen, a zeblo je, zeblo! Urno so mu priskočili tovariši na pomoč, nekateri so ga vlekli za obleko, drugi za roke, zopet drugi pa kar za lase iz vode, sanke pa so odplavale do grabelj so-sednjega mlina.

Prestrašeni starši so položili Tončka v postelj, da bi mu mrzla koppel ne škodovala, a vsa njih skrb ni nič pomagala. Tonček je letal sicer že drugi dan zopet po cesti, a čez mesec dni po onem dogodku je opazil Tončkov oče, da fantek vleče pri hoji levo nogo nekako za seboj. Vprašal ga je, če ga kaj boli, a Tonček ni čutil ničesar. Nobenih bolečin ni bilo, in vendar se je Tonček pri hoji gibal vedno bolj na levo. Kar naenkrat — bilo je v noči sv. Štefana — pa se zbudi Tonček iz spanja, leva noga ga je v zgornjem sklepu neizrečno bolela. Vso noč je jokal in stokal, kaj vso

noč! Ves mesec je trpel strašne bolečine. Olajšati mu jih ni mogel niti zdravnik, ki ga je hodil zdraviti iz bližnjega mesta po dvakrat na teden; sedaj je bilo vsem jasno, da si je Tonček nakopal bolezen, ko je padel v vodo. Noga je vedno bolj otekala, slednjič pa se je otekline predrila, in bolečine so ponehale. Tudi rana se je zacelila, a Tonček ni mogel stopiti na levo nogo, ki je postala nekoliko krajša od desne. Nesrečni starši so poslali po sosednjega mizarja Cenetovega Naceta in ta je napravil ubogemu Tončku dve bergli, ki sta mu za silo nadomeščali bolno nogo. Kmalu je bil deček zopet na cesti med brezskrbnimi svojimi prijatelji. Nepopisno so ga bili veseli, a v srcu jih je tudi bolelo, ko so videli, kakšne posledice je imela neprevidnost pri sankanju.

Zupančičev Savo
kot gorenjski pastir